

Sygn. akt I C 963/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 marca 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tczewie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Sądu Rejonowego Marek Rafałko

Protokolant: Żaneta Kurszewska

po rozpoznaniu w dniu 6 marca 2017 r. w Tczewie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. H. (1), A. N. (1), L. Ć. (1) i M. H. (2)

o zapłatę

I. umarza postępowanie odnośnie do pozwanej A. N. (1),

II. zasądza od pozwanej M. H. (1) na rzecz powoda kwotę 3434,91 zł (trzy tysiące czterysta trzydzieści cztery złote 91/100) wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od kwot:

- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 lipca 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 28 sierpnia 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 września 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 października 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 27 listopada 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 28 grudnia 2012 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 stycznia 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 lutego 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 marca 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 kwietnia 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 28 maja 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 czerwca 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 lipca 2013 r. do daty wyroku,

- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 27 sierpnia 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 września 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 października 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 listopada 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 28 grudnia 2013 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 28 stycznia 2014 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 lutego 2014 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 marca 2014 r. do daty wyroku,
- 148,18 zł (sto czterdzieści osiem złotych 18/100) od dnia 26 lipca 2012 r. do daty wyroku,
- 323,13 zł (trzysta dwadzieścia trzy złote 13/100) od dnia 26 kwietnia 2014 r. do daty wyroku;

III. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

IV. należność zasądzoną w punkcie drugim rozkłada na 18 rat miesięcznych, w tym pierwsza rata w kwocie 34,91 zł (trzydzieści cztery złote 91/100), zaś kolejne raty w kwotach po 200 zł (dwieście złotych), płatnych do 10 - go dnia każdego miesiąca, poczynając od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocnił - z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat;

V. nie obciąża pozwanej kosztami postępowania.

Sygn. akt I C 963/16

UZASADNIENIE

Powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. złożył w dniu 25 lutego 2016 r. pozew przeciwko M. H. (1), A. N. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) o zapłatę od każdego z pozwanych kwoty po 3.434,91 zł wraz z odsetkami umownymi stanowiącymi czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP i kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód wskazał, że zawarł ze spadkodawcą pozwanych - E. H. - umowę o kredyt gotówkowy na kwotę 25.936,19 zł. Spłata miała nastąpić w 72 ratach po 592,72 zł każda. Pozwem dochodzi spłaty 21 rat po 592,72 zł i jednej w kwocie 1.292,53 zł. E. H. zmarł w dniu 6 grudnia 2008 r. Spadek po nim na podstawie ustawy wprost nabyli pozwani, w 1/4 części każdy z nich. Następnie dokonano działu spadku. Pozwani zawarli ugodę sądową, mocą której A. N. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) przekazali swoje udziały na rzecz M. H. (1), bez obowiązku spłaty. Wobec tego należy ograniczyć ich odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości przypadających im udziałów. Wszyscy spadkobiercy zmarłego przyjęli spadek wprost, wobec czego zarówno zbywający udziały w spadku, jak i nabywca przedmiotowych udziałów ponoszą solidarną i nieograniczoną odpowiedzialność za długi. Próby polubownego zakończenia sporu nie przyniosły skutku.

W pismach z dnia 20 października 2016 r. i 30 listopada 2016 r., w związku z dokonanymi przez pozwaną A. N. (1) wpłatami, powód cofnął pozew w stosunku do niej co do kwoty 3.434,91 zł wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. W pozostałym zakresie tj. w zakresie zasądzenia kosztów procesu oraz w zakresie kwoty 10.304,73 zł tj. kwoty po 3.434,91 zł wobec każdego z pozostałych pozwanych, podtrzymał żądanie pozwu.

Na rozprawie w dniu 14 listopada 2016 r. pozwana M. H. (1) oświadczyła, że może spłacić to, czego dochodzi powód, ale nie jednorazowo lecz w ratach po 100 zł miesięcznie.

Na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r. pozwani M. H. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) oświadczyli, że nie kwestionują wysokości zadłużenia spadkodawcy, wynikającego z umowy zawartej przez niego z powodem. Wskazali, że poza przedmiotami, które były dzielone w postępowaniu o dział spadku, nie było żadnych innych składników majątku spadkowego E. H..

Pozwana A. N. (1), na rozprawie w dniu 6 marca 2017 r., potwierdziła istnienie długu E. H.. Wskazała, że od kwietnia 2014 r. dokonała wpłat na rzecz powoda, które przekroczyły kwotę dochodzoną wobec niej pozwem.

Stanowiska stron nie uległy zmianie do zamknięcia rozprawy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 kwietnia 2008 r. E. H. zawarł z powodem (...) Bank (...) Spółką Akcyjną z siedzibą w W. (poprzednio działającym pod (...) Bank (...) S.A.) umowę o kredyt gotówkowy nr (...). Mocą tej umowy powód udzielił E. H., na warunkach określonych w umowie i regulaminie, kredytu w kwocie 25.936,19 zł (kwota do wypłaty – 19.505,00 zł). Spłata kredytu miała nastąpić w 72 miesięcznych ratach, płatnych do 25 dnia każdego miesiąca, poczynając od 26 maja 2008 r., w kwocie po 592,72 zł (ostatnia rata w wysokości 1.292,53 zł). Termin spłaty ostatniej raty miał nastąpić w dniu 25 kwietnia 2014 r. Oprocentowanie w chwili zawarcia umowy kredytu wynosiło 18,48 % w stosunku rocznym. Rzeczywista roczna stopa oprocentowania wynosiła 36,19%. Prowizja wyniosła 1.235,06 zł, zaś koszty objęcia ochroną ubezpieczeniową – 5.196,13 zł. Niespłacenie rat kredytu w terminie powodowało powstanie zadłużenia przeterminowanego, od którego bank pobierał odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP. Bank mógł wypowiedzieć umowę, po uprzednim pisemnym wezwaniu do zapłaty w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, jeżeli kredytobiorca nie zapłacił w terminie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności.

Z tytułu należności głównej powstało zadłużenie w kwocie 13.739,64 zł (21 rat po 592,72 zł i jedna rata w wysokości 1.292,53 zł), do którego należało doliczyć odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, od każdej z rat za okres wynikający z harmonogramu spłat.

(okoliczności bezsporne, a nadto: odpis pełny z KRS – k. 15, umowa o kredyt gotówkowy wraz z harmonogramem spłaty – k. 16-20)

E. H. zmarł w dniu 6 grudnia 2008 r. w T.. Postanowieniem z dnia 4 lutego 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt I Ns 694/13, Sąd Rejonowy w Tczewie stwierdził, że spadek po E. H. nabyli z mocy ustawy wprost: żona M. H. (1), córka A. N. (2) z domu H., córka L. Ć. (3) z domu H. i syn M. H. (2), każdy z nich w 1/4 części.

W dniu 29 października 2014 r. spadkobiercy po E. H. zawarli przed Sądem Rejonowym w Tczewie, w sprawie o sygnaturze akt I Ns 507/14, ugodę, w której dokonali działu spadku. Zgodnie oświadczyli, że w skład małżeńskiego majątku wspólnego M. H. (1) i E. H. wchodzi prawo własności lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w T. przy ul. (...), dla którego Sąd Rejonowy w Tczewie prowadzi księgę wieczystą nr (...), wraz z udziałem właścicieli lokalu w nieruchomości wspólnej, zapisanym w księdze wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Tczewie, w którym to majątku wspólnym udziały małżonków były równe. Nadto zgodnie oświadczyli, że w skład spadku po E. H. wchodzi udział wynoszący 1 części w prawie własności nieruchomości wyżej opisanego lokalu mieszkalnego, zaś na mocy prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 4 lutego 2014 r., w sprawie sygn. akt I Ns 694/13, pozwani odziedziczyli spadek po 1 części każdy. Pozwani dokonali zgodnego podziału majątku wspólnego M. H. (1) i E. H. oraz działu spadku po E. H. w ten sposób, że A. N. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) przekazali swoje udziały w prawie własności w/w lokalu na rzecz M. H. (1) bez obowiązku spłat z tytułu przekazania udziałów.

Spadkodawca nie posiadał żadnych innych składników majątkowych poza w/w udziałem w prawie własności przedmiotowego lokalu.

(okoliczności bezsporne, a nadto: postanowienie z dnia 4 lutego 2014 r. - k. 6 akt sprawy I Ns 507/14, protokół zawierający ugodę sądową – k. 32-32v akt sprawy I Ns 507/14, postanowienie z dnia 29 października 2014 r. - k. 33 akt sprawy I Ns 507/14, protokół spisu inwentarza – k. 5-5v akt sprawy I Ns 507/14, zeznania pozwanych słuchanych w charakterze strony – k. 60, 70-71, 81)

W dniu 26 marca 2014 r. powód wezwał pozwanych do solidarniej zapłaty zadłużenia z tytułu przedmiotowej umowy kredytu.

Pozwana A. N. (1) dokonała wpłat na rzecz powoda tytułem spłaty zadłużenia wynikającego z przedmiotowej umowy kredytu w wysokości co najmniej 3.434,91 zł.

(okoliczności bezsporne, a nadto: wezwania do zapłaty – k. 21-24, zaświadczenie – k. 79-80, zeznania pozwanej słuchanej w charakterze strony – k. 81)

Pozwana M. H. (1) ma 68 lat. Choruje na tarczycę i w związku z tym ponosi koszty leków w wysokości około 100 zł miesięcznie. Otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 1.200 zł miesięcznie. Poza emeryturą nie posiada innych dochodów, ani oszczędności. Część świadczenia jest zajęta przez komornika. Uzyskiwany dochód nie pozwala jej na pokrycie potrzeb związanych z własnym utrzymaniem. Pozwane A. N. (1) i L. Ć. (2) pomagają mamie finansowo. M. H. (1) zamieszkuje razem z synem, pozwanym M. H. (2). Syn pozostaje na utrzymaniu pozwanej, nie pracuje, jest chory na epilepsję, ma stwierdzony umiarkowany stopień niepełnosprawności, otrzymuje z MOPS-u zasiłek pielęgnacyjny w wysokości około 450 zł. Czynnosc za mieszkanie wynosi około 300 zł miesięcznie, zaś opłaty za prąd i gaz łącznie 190 zł miesięcznie.

(dowody: zeznania pozwanej M. H. (1) i A. N. (1) słuchanych w charakterze strony – k. 60, 70, 81-81v)

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w sprawie był w zasadzie bezsporny. Ustalenia Sąd oparł na faktach przyznanych przez strony w trybie art. 229 k.p.c. (fakt zawarcia przez spadkodawcę umowy kredytu z powodem, wysokość zadłużenia spadkodawcy, fakt przeprowadzenia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku i dział spadku, fakt spłaty części zadłużenia przez A. N. (1)) oraz zgromadzonych w sprawie dowodach w postaci dokumentów (umowa kredytu, harmonogram spłaty, wezwania do zapłaty, zaświadczenie i inne), których prawdziwość i autentyczność nie budziła wątpliwości Sądu. Sąd dopuścił dowód z dokumentów z akt sprawy o dział spadku po E. H. (sygn. akt I Ns 507/14).

Przedmiotem żądania pozwu były roszczenia wynikające z niewykonania przez pożyczkobiorcę E. H. umowy kredytu nr (...) z dnia 28 kwietnia 2008 r. Kredytobiorca zmarł w dniu 6 grudnia 2008 r.

Zgodnie z treścią art. 354 § 1 kc dłużnik powinien wykonać zobowiązanie zgodnie z jego treścią i w sposób odpowiadający jego celowi społeczno - gospodarczemu oraz zasadom współżycia społecznego, a jeżeli istnieją w tym zakresie ustalone zwyczaje - także w sposób odpowiadający tym zwyczajom.

Przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu (art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe – tekst jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 1988).

Obowiązek zwrotu kredytu przez kredytobiorcę jest jego podstawowym obowiązkiem i oddaje istotę umowy kredytu. Obok korzystania z kredytu i zwrotu składającej się na niego kwoty, przepis powyższy nakłada na kredytobiorcę obowiązek zapłaty odsetek kapitałowych. Odsetki są świadczeniem ubocznym, z reguły realizowanym w tych samych przedmiotach co świadczenie główne i w wysokości obliczonej wedle stopy procentowej i czasu potencjalnego korzystania z przedmiotów objętych świadczeniem głównym.

Bezspornym między stronami był fakt, że E. H. nie zwrócił powodowi kwoty dochodzonej pozwem, tj. kwoty 13.739,64 zł (21 rat po 592,72 zł i jedna rata w wysokości 1.292,53 zł), do której należało doliczyć odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, od każdej z rat za okres wynikający z harmonogramu spłat.

Legitymacja bierna pozwanych, jako następców prawnych kredytobiorcy nie była kwestionowana. Zgodnie z treścią art. 922 § 1 k.c. prawa i obowiązki majątkowe zmarłego przechodzą z chwilą jego śmierci na jedną lub kilka osób stosownie do przepisów księgi niniejszej. Z postanowienia Sądu Rejonowego w Tczewie z dnia 4 lutego 2014 r., w sprawie sygn. akt I Ns 694/13 wynika, że spadek po E. H. nabyli z mocy ustawy wprost: żona M. H. (1), córka A. N. (2) z domu H., córka L. Ć. (3) z domu H. i syn M. H. (2), każdy z nich w 1/4 części.

Kluczowym dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy był fakt dokonania, w drodze ugody sądowej, prawomocnego działu spadku po E. H..

Podkreślenia wymaga, że do chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą solidarną odpowiedzialność za długi spadkowe. Jeżeli jeden ze spadkobierców spełnił świadczenie, może on żądać zwrotu od pozostałych spadkobierców w częściach, które odpowiadają wielkości ich udziałów (art. 1034 § 1 k.c.).

Natomiast od chwili działu spadku spadkobiercy ponoszą odpowiedzialność za długi spadkowe w stosunku do wielkości udziałów (art. 1034 § 2 k.c.).

Podstawowym skutkiem działu spadku jest ustanie wspólności masy spadkowej. Odpada zatem także uzasadnienie dla dalszego utrzymywania solidarnej odpowiedzialności spadkobierców za długi spadkowe. Konsekwentnie więc od chwili działu spadku każdy spadkobierca ponosi odpowiedzialność indywidualnie do wysokości swojego udziału (pro rata parte) (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 7 lutego 2013 r., II CSK 403/12, L.).

Za chwilę działu spadku należy uznać moment zawarcia umowy o dziale spadku albo moment uprawomocnienia się postanowienia o dziale spadku. W okolicznościach niniejszej sprawy będzie to dzień 6 listopada 2014 r. - tj. dzień uprawomocnienia się postanowienia z dnia 29 października 2014 r. o umorzeniu postępowania w sprawie o dział spadku wskutek zawarcia ugody (k. 35 akt sprawy I Ns 507/14).

Od chwili działu spadku „każdy ze spadkobierców odpowiada podzielnie za taką część długów spadkowych, która wynika z wielkości jego udziału spadkowego i proporcjonalnie do niej”. Każdy spadkobierca staje się zatem samodzielnym dłużnikiem tej części długów spadkowych, którą odzwierciedla jego udział spadkowy. Dział spadku wpływa więc na sferę uprawnień wierzycieli spadkodawcy i wierzycieli spadku, gdyż od tego zdarzenia wierzyciele ci będą mogli domagać się od spadkobiercy-dłużnika świadczeń w części odpowiadającej jego udziałowi w spadku, w razie zaś niewypłacalności jednego z dłużników, ryzyko tego faktu obciąży wierzyciela (KC Art. 1034 SPP T. 10, red. Kordasiewicz 2015, wyd. 3, Legalis).

Skoro wskutek działu spadku po E. H. pozwani A. N. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) przekazali swoje udziały M. H. (1), to od chwili działu spadku powód nie mógł żądać od nich części długu odpowiadającej udziałowi nabytemu przez nich w postępowaniu o stwierdzeniu nabycia spadku po E. H..

Tymczasem żądanie pozwu obejmowało m.in. zasądzenie od A. N. (1), L. Ć. (2) i M. H. (2) kwot po 3.434,91 zł (k. 63). Wobec powyższego powództwo przeciwko L. Ć. (2) i M. H. (2) należało oddalić, o czym Sąd postanowił w punkcie III sentencji wyroku. Natomiast odnośnie do A. N. (1), na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. w zw. z art. 355 § 1 k.p.c., postępowanie należało umorzyć, o czym zdecydowano w punkcie I sentencji wyroku. Powód skutecznie cofnął w całości pozew przeciwko A. N. (1) wraz z zrzeczeniem się roszczenia.

Mając na względzie całokształt powyższej argumentacji, na podstawie cytowanych przepisów, Sąd w punkcie II wyroku zasądził od M. H. (1) na rzecz (...) Bank (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. żadaną od niej pozwem kwotę 3.434,91 zł wraz z odsetkami umownymi. O odsetkach rozstrzygnięto na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc. W przedmiotowej umowie kredytu strony zgodnie ustaliły, że niespłacenie rat kredytu w terminie powodowało powstanie zadłużenia

przeterminowanego, od którego bank pobierał odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP (§ 5 pkt 1 umowy kredytu). Odsetki naliczane były od 1 wysokości każdej z dwudziestu dwóch niespłaconych rat, od dnia następującego po dniu spłaty, przewidzianym w harmonogramie spłaty do daty wyroku.

Kierując się treścią art. 321 § 1 kpc, Sąd nie mógł wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Skoro żądanie pozwu nie obejmowało zasądzenia od M. H. (1) całości dochodzonej pozwem kwoty, to należało orzec jak w punkcie II sentencji.

Płatność należności głównej zasądzonej w punkcie II sentencji, Sąd na podstawie art. 320 k.p.c. rozłożył w punkcie IV orzeczenia na 18 rat (pierwsza w kwocie 34,91 zł i siedemnaście następnych po 200 zł płatne do 10-go dnia każdego miesiąca poczynając od miesiąca następnego po tym, w którym wyrok się uprawomocnił), z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od każdego uchybionego terminu płatności poszczególnych rat. U podstaw powyższej decyzji, będącej uprawnieniem Sądu, legły okoliczności związane z sytuacją życiową i finansową M. H. (1). Pozwana choruje na tarczycę i w związku z tym ponosi koszty leków w wysokości około 100 zł miesięcznie. Otrzymuje świadczenie emerytalne w niewielkiej wysokości (1.200 zł miesięcznie). Część świadczenia jest zajęta przez komornika. Poza emeryturą nie posiada innych dochodów ani oszczędności. Ponosi ona comiesięcznie koszty opłat czynszowych w wysokości około 300 zł oraz opłat za prąd i gaz w łącznej kwocie 190 zł. Uzyskiwany przez pozwaną dochód nie pozwala jej na pokrycie potrzeb związanych z własnym utrzymaniem. Pozwane A. N. (1) i L. Ć. (2) pomagają mamie finansowo. Pozwana utrzymuje ponadto swego syna M. H. (2), który z uwagi na stwierdzony stopień niepełnosprawności oraz schorzenia, na które cierpi nie jest w stanie samodzielnie się utrzymywać. W opinii Sądu pozwana M. H. (1), która w toku postępowania wyraziła wolę spłaty zadłużenia w ratach po 100 zł miesięcznie, przy dołożeniu odpowiednich starań (oszczędny tryb życia) i przy wsparciu finansowym dzieci, będzie w stanie spłacać raty w wysokości określonej w punkcie IV sentencji.

Godzi się na marginesie zauważyć, że rozkładając świadczenie pieniężne na raty, sąd nie może odmówić przyznania wierzycielowi żądanych odsetek za okres do dnia wyroku zasądzającego świadczenie; rozłożenie zasądanego roszczenia na raty jednak ma ten skutek, że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego, mająca moc zasady prawnej, z 22 września 1970 r., III PZP 11/70).

Powyższe okoliczności stanowiły również podstawę rozstrzygnięcia zawartego w punkcie V sentencji wyroku, w którym Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. nie obciążył pozwanej M. H. (1) kosztami postępowania.